

<b>Назва дисципліни</b>	Основи економічної науки
<b>Адреса викладання дисципліни</b>	м. Львів, проспект Свободи, 18
<b>Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>	Економічний факультет, кафедра економіки України
<b>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</b>	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність – 076
<b>Викладачі дисципліни</b>	Ходико Дмитро Ігорович, к.е.н., доц., доцент кафедри економіки України Кічурчак Маріанна Василівна, д.е.н., проф., професор кафедри економіки України Квак Марія Віталіївна, к.е.н., доц., доцент кафедри економіки України
<b>Контактна інформація викладачів</b>	<a href="mailto:khodyko.dmitry@gmail.com">khodyko.dmitry@gmail.com</a> , <a href="mailto:dmytro.khodyko@lnu.edu.ua">dmytro.khodyko@lnu.edu.ua</a> ; <a href="mailto:kafedra-econ-ukrainy@ukr.net">kafedra-econ-ukrainy@ukr.net</a>
<b>Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються</b>	Середа 13:00-15:00 год. (Економічний факультет, проспект Свободи, 18 ауд. 310) Можливі онлайн консультації. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
<b>Сторінка курсу</b>	<a href="http://econ.lnu.edu.ua">http://econ.lnu.edu.ua</a>
<b>Інформація про дисципліну</b>	Цей курс є нормативним для освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Дисципліна викладається в I семестрі бакалавріату в обсязі 4 кредитів (за Європейською кредитно – трансферною системою).
<b>Коротка анотація дисципліни</b>	Дисципліна «Основи економічної теорії» є вступною до циклу професійних дисциплін та до освітньої програми в цілому. В курсі розглядаються основні поняття та категорії економіки та економічної діяльності, структура та властивості сучасних економічних систем, головні проблеми в економічному пізнанні на сучасному етапі.
<b>Мета та цілі дисципліни</b>	Метою викладання навчальної дисципліни є формування методологічних основ економічного мислення, розуміння основних понять та категорій економічної науки, вмінь критичного осмислення теоретичних основ підприємницької, торгівельної та біржової діяльності, а також навичок виявлення та постановки завдань за різних практичних ситуацій економічної діяльності.  Завданнями викладання дисципліни є:

	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Сформувати уявлення про сучасний стан розвитку економічного знання, предмет, проблематику та нерозв'язані питання економічної науки;</li> <li>2. Сформувати критичне розуміння основних економічних категорій та законів, аксіом економічного мислення;</li> <li>3. Виділити критерії класифікації сучасних економічних систем та роль інституційних чинників їх формування;</li> <li>4. Окреслити роль ринкового механізму в економічній системі, його сутнісні ознаки, очікувані результати та передумови ефективного функціонування;</li> <li>5. Сформувати розуміння ролі теоретичного знання при здійсненні підприємницької та економіко-управлінської діяльності, розкрити критерії економічної життєздатності бізнесу;</li> <li>6. Розкрити зміст основних показників результативності та ефективності макроекономічної системи, започаткувати навички аналізу їх причинно-наслідкових зв'язків;</li> <li>7. Сформувати розуміння ролі державного регулювання в економічній системі та впливу державної політики на макроекономічному та мікроекономічному рівні.</li> </ol>
<p><b>Базова література для вивчення дисципліни</b></p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб. : У 2 кн. – 1 кн.: Вступ до аналітичної економії. Мікроекономіка / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. 4-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2006. – 723 с.</li> <li>2. Стефанишин О.В., М. В. Квак, М. В. Кічурчак, М. І. Терехух. Економічна теорія: Навчальний посібник. – Львів, 2015. – 225 с.</li> <li>3. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка України: навч. посібник. Львів: Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2020. 470 с.</li> </ol> <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ха-Юн Чанг. Економіка. Інструкція з використання / Ха-Юн Чанг; пер. з англ. Андрій Лапін. – К. : Наш Формат, 2016. – 400 с.</li> <li>2. Гаврилишин, Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє: доп. Римському Клубові / Б. Гаврилишин; упоряд. В. Рубцов.— Вид. 3-тє, допов.— К.: Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2009.— 248 с.</li> <li>3. Де Сото, Е. Загадка капіталу. Чому капіталізм перемагає лише на Заході і ніде більше. – К.: Ніка-Центр, 2012.</li> </ol>

	<p>4. Аджемоглу, Д., Робінсон, Дж. Чому нації занепадають / Пер. з англ. Олександра Дем'янчука. — К.: Наш Формат, 2016. — 440 с.</p> <p>5. Остром, Е. Керування спільним. Еволюція інститутів колективної дії. – К.: Наш час, 2012. – 398 с.</p>
<b>Обсяг курсу</b>	<b>48</b> години аудиторних занять, них <b>32</b> годин лекцій, <b>16</b> годин практичних занять; <b>96</b> годин самостійної роботи
<b>Очікувані результати навчання (відповідно до змісту освітньо-професійної програми)</b>	<p><b>Загальні компетентності (ЗК):</b>  ЗК1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу,  ЗК2: Здатність застосовувати отриманні знання в практичних ситуаціях.</p> <p><b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</b>  СК1: Критичне осмислення теоретичних засад підприємництва, торгівлі та біржової діяльності</p> <p><b>Програмні результати навчання (ПРН):</b>  ПРН1: Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях,  ПРН2: Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговій та біржовій діяльності.</p>
<b>Ключові слова</b>	Економічні закони, економічна система, ринковий механізм, національна економіка
<b>Формат курсу</b>	Очний; змішаний
<b>Теми</b>	<p>Тема 1. Предмет, функції та історія розвитку економічної науки</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Економічна теорія як суспільна наука та практично-орієнтована дисципліна</li> <li>2. Історія формування та розвитку економічної науки <ol style="list-style-type: none"> <li>2.1 Економічні погляди меркантилістів</li> <li>2.2 Школа фізіократії</li> <li>2.3 Класична політична економія, її розвиток та вичерпання: А.Сміт, Д.Рікардо, К.Маркс</li> <li>2.4 Економічна наука ХХ ст.: формування «економічного мейнстріму»</li> <li>2.5 Неортодоксальні економічні теорії кінця ХХ-поч. ХХІ ст.: інституціоналізм, екологічна економіка, просторова та регіональна економіка, економічна теорія сталого розвитку</li> </ol> </li> <li>3. Видатні українські вчені-економісти</li> </ol> <p>Тема 2. Загальні основи економічної теорії</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Потреби та виробничі ресурси</li> <li>2. Суспільний вибір в управлінні ресурсами для сталого розвитку.</li> </ol>

	<p>3. Види та показники економічної ефективності</p> <p>Тема 3. Економічна система</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Економічні суб'єкти та їх взаємодія</li> <li>2. Власність в економічній системі</li> <li>3. Суть та функції грошей</li> <li>4. Типи економічних систем. «Змішані економіки»</li> </ol> <p>Тема 4. Ринкова економіка</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Принципи та ознаки ринкової економічної системи</li> <li>2. Попит та пропозиція та їх взаємодія у формуванні ринкової рівноваги</li> <li>3. Відхилення від ідеально-типової ринкової моделі. Поняття публічних благ. Недосконала конкуренція.</li> <li>4. Інфраструктура ринку.</li> </ol> <p>Тема 5. Підприємництво та економіка підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Принципи та форми організації підприємництва. Поняття стартапу</li> <li>2. Капітал підприємства</li> <li>3. Витрати та виторг. Прибуток підприємства</li> </ol> <p>Тема 6. Макроекономічні показники національної економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Основні макроекономічні показники та їх економічний зміст</li> <li>2. Економічне зростання та економічний розвиток</li> </ol> <p>Тема 7. Економіка та держава</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Роль держави у ринковій та змішаній економіці</li> <li>2. Фіскальна політика держави</li> <li>3. Монетарна політика держави</li> <li>4. Зовнішньоекономічна політика держави</li> <li>5. Державна політика сприяння економічному розвитку <ol style="list-style-type: none"> <li>5.1 структурна політика,</li> <li>5.2 промислова політика,</li> <li>5.3 соціальна політика,</li> <li>5.4 інноваційна політика,</li> <li>5.5 регіональна політика,</li> <li>5.6 екологічна політика</li> </ol> </li> </ol>
<b>Підсумковий контроль, форма</b>	Екзамен
<b>Пререквізити</b>	Немає
<b>Навчальні методи та техніки, які будуть</b>	На лекційних заняттях використовуються методи бесіди, пояснення, проблемного викладу, обговорення та аналіз

<p><b>використовуватися під час викладання курсу</b></p>	<p>попереднього досвіду учасників навчальної групи. З метою формування необхідних вмінь та навичок під час практичних занять використовується метод вправ та інтерактивного навчання. Виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи здійснюється з використанням комп'ютерного забезпечення.</p>
<p><b>Необхідне обладнання</b></p>	<p>Вивчення та читання лекцій курсу, а також робота під час практичних занять не потребує програмного забезпечення. Виконання завдань самостійної роботи вимагає застосування офісного пакету програм (MS Office, Libre Office та аналоги)</p>
<p><b>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</b></p>	<p>Бально-рейтингова система оцінювання знань студентів застосовується на основі результатів поточного контролю практичної та самостійної роботи студентів, підсумкового контролю та контролю виконання індивідуального завдання за 100-бальною шкалою.</p> <p>Проміжний контроль знань здійснюється у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Проміжного та підсумкового онлайн-тестування – максимальна оцінка становить <b>10 балів</b>;</li> <li>• Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання у вигляді реферату (див. нижче орієнтовний <u>перелік тем рефератів</u>) із представленням під час практичних занять – максимальні оцінки становлять 5 балів за виконання реферативної роботи і 5 балів за її представлення та захист, сумарно <b>10 балів</b>;</li> <li>• Оцінки рівня знань та активності студентів при виконанні завдань практичних занять: представлення доповідей за тематичним планом занять (див. нижче <u>орієнтовний тематичний план</u>, що відповідає переліку питань до екзамену); розв'язування задач; відповідей на контрольні та тестові питання ітд (за винятком представлення та захисту реферату). Наявні три або більше оцінок за виконання завдань практичних занять переводяться у 30-бальну шкалу за формулою (Середньоарифметична оцінка за 5-бальною шкалою * 6). За наявності менше трьох оцінок перевід у 30-бальну шкалу здійснюється як (Сума наявних 5-бальних оцінок * 2). Максимальна сума балів за виконання завдань практичних занять становить <b>30 балів</b>.</li> </ul> <p>Загальна максимальна сума балів поточного контролю та самостійної роботи становить <b>50 балів (=10+10+30)</b>.</p> <p>Підсумковий контроль здійснюється у вигляді письмового опитування за питаннями, винесеними на екзамен. Максимальна оцінка становить <b>50 балів</b>.</p> <p>Екзаменаційна оцінка відповідно до 100-бальної шкали</p>

виставляється за таблицею:		
Кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка (національна шкала оцінювання)
90 – 100	A – відмінно	5 (відмінно)
71 – 89	81 – 89 В – дуже добре	4 (добре)
	71 – 80 С – добре	
51 – 70	61 – 70 D - задовільно	3 (задовільно)
	51 – 60 Е – посередньо	
0 – 50	FX – незадовільно з можливістю повторного складання F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу (виставляється, якщо студент отримує оцінку «незадовільно» на талоні «К»)	2 (незадовільно)
<b>Питання до екзамену</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. предмет економічної науки. Макроекономіка і мікроекономіка.</li> <li>2. економічна наука та економічна політика. Цілі економічної політики.</li> <li>3. основні галузі сучасного економічного знання;</li> <li>4. етапи розвитку економічної науки. Основні напрями та школи в економічній науці;</li> <li>5. внесок українських учених у розвиток економічної науки у XX-XXI ст..</li> <li>6. внесок українських учених у розвиток економічної науки у XVII-XIX ст..</li> <li>7. потреби та їх класифікація. Розвиток економічних потреб та їх безмежність;</li> <li>8. потреби та економічні інтереси. Види економічних інтересів і їх взаємодія;</li> <li>9. виробничі ресурси. Відновні та невідновні ресурси.</li> <li>10. виробництво як взаємодія його факторів. Предмети споживання і капітальні блага;</li> <li>11. проблема вибору і виробничі можливості національної</li> </ol>	

- економіки. Крива трансформації. Альтернативна вартість;
12. виробнича та розподільча ефективність. Факторомісткість та продуктивність факторів виробництва.
  13. Показники розподільчої ефективності економічної системи
  14. економічні суб'єкти та відносини між ними. Національна економіка.
  15. суть власності, її об'єкти та суб'єкти. Права власності;
  16. історичні типи, види і форми власності. Акціонерна власність;
  17. суть грошей та їхні функції.
  18. Рівняння грошового обігу.
  19. Історія розвитку грошових систем.
  20. Підходи до класифікації економічних систем
  21. основні принципи організації ринкової економіки;
  22. суть та функції ринку. Види ринків
  23. Національний ринок та його складові
  24. схема кругопотоку ресурсів, продуктів і доходів у ринковій економіці;
  25. Попит. Закон попиту. Цінові і нецінові чинники попиту
  26. Пропозиція. Закон пропозиції. Цінові і нецінові чинники пропозиції
  27. Ринкова рівновага
  28. короткочасні та тривалі відхилення від ринкової рівноваги.
  29. Вплив змін попиту та пропозиції на ринкову рівновагу.
  30. типи ринкових структур. Досконала та недосконала конкуренція.
  31. суть ринкової інфраструктури та її складники;
  32. суть, види і принципи підприємницької діяльності;
  33. функції підприємництва у ринковій економіці;
  34. економіко-правові засади розвитку підприємництва в Україні.
  35. Організаційно-правові форми фірм
  36. основний і оборотний капітал. Фізичне і моральне зношення капіталу. Амортизація;
  37. види витрат виробництва. Постійні і змінні витрати. Граничні витрати;
  38. виторг фірми. Економічний і бухгалтерський прибуток;
  39. напрями максимізації прибутку і його роль у розвитку національної економіки.
  40. валовий внутрішній продукт (ВВП). Номінальний і реальний ВВП;
  41. ВВП як сума видатків. Особисті споживчі видатки,

	<p>інвестиційні видатки, державні закупівлі та чистий експорт;</p> <p>42.ВВП як сума доходів. Факторні доходи. Амортизація і непрямі податки;</p> <p>43.ВВП як сума доданої вартості;</p> <p>44.Показники рівня цін: а) індекс споживчих цін (ІСЦ); б) дефлятор ВВП;</p> <p>45.зведення номінального до реального ВВП. Інфлювання і дефлювання.</p> <p>46.Показники рівня зайнятості: рівень зайнятості, рівень безробіття</p> <p>47.Повна зайнятість. Види безробіття; природна норма безробіття</p> <p>48.Платіжний баланс як основний показник зовнішньоекономічної діяльності держави:</p> <p>49.суть і значення економічного зростання;</p> <p>50.фактори і типи економічного зростання. Інтенсифікація економіки;</p> <p>51.погляди на економічне зростання.</p> <p>52.Еволюція поглядів на роль держави в економіці;</p> <p>53.Інструменти впливу держави на економіку;</p> <p>54.традиційні та нові економічні функції держави;</p> <p>55.державний сектор у національній економіці</p> <p>56.антициклічне регулювання та фіскальна політика</p> <p>57.антициклічне регулювання і монетарна політика.</p> <p>58.довгострокове регулювання. Структурна політика. Інші види макроекономічної політики;</p> <p>59.Види та інструментарій зовнішньоторгівельної політики</p> <p>60.Державна валютна політика</p>
<b>Опитування</b>	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.